

D E C I Z I E

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Buga Nicolae,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Mihail
împotriva lui Buga Nicolae, intervenient accesoriu Mitrofan Raisa privind încasarea
datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 martie 2020 prin care s-a
respins cererea lui Buga Nicolae privind repunerea în termenul de declarare a apelului
și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat
repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2018, Mitrofan Mihail s-a adresat în instanța de judecată cu cerere
de chemare în judecată împotriva lui Buga Nicolae, intervenient accesoriu Mitrofan
Raisa privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 noiembrie 2019, cererea
de chemare în judecată depusă de Mitrofan Mihail, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Buga Nicolae în beneficiul lui Mitrofan Mihail suma de 15 000
euro cu titlu de datorie în baza recipisei din 11.03.2018 și 707,05 euro cu titlu de
dobânda de întârziere, iar în total suma de 15 707,05 (cinsprezece mii șapte sute șapte)
euro în monedă națională conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la
data executării hotărârii.

S-a încasat de la Buga Nicolae în beneficiul lui Mitrofan Mihail suma de 520 000
(cinci sute douăzeci mii) lei cu titlu de datorie în baza recipisei din 01.01.2018 și suma
de 39 968,77 (treizeci și nouă mii nouă sute șaiszeci și opt) lei cu titlu de dobândă de
întârziere

S-a încasat de la Buga Nicolae în beneficiul lui Mitrofan Mihail suma de 25 000
(douăzeci și cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, suma
de 10000 (zece mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în rest, pretențiile
s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 ianuarie 2020, Buga Nicolae a
declarat cerere de apel nemotivată, solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii

Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 14 noiembrie 2019, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 5 martie 2020 s-a respins cererea lui Buga Nicolae de repunere în termen de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen.

La 13 mai 2020, Buga Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 martie 2020 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare, a indicat că, examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în lipsa sa, nefiind citat legal. Corespondența expedită de instanță nu a fost recepționată. Despre hotărârea instanței de fond a aflat la 17 ianuarie 2020.

Recurentul consideră că, procedura de citare a sa în cadrul instanței de fond nu a fost respectată, iar ca urmare nu a cunoscut despre examinarea cauzei.

Prin soluția emisă instanța de apel a încălcat dreptul la apărarea a apelantului și a îngrădit accesul la justiție, neavând posibilitatea de a participa la judecarea cauzei, de a prezenta probe și de-ași apăra interesele.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 5 martie 2020.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 13 mai 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Din examinarea actelor anexate la dosar, Colegiul reține următoarea situație de fapt.

Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 14 noiembrie 2019.

La pronunțarea dispozitivului pârâțul Buga Nicolae nu a fost prezent.

La 29 ianuarie 2020, Buga Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2019.

Art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, stipulează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Alin. (3) a reglementează că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Recurentul Buga Nicolae, declarând apel la 29 ianuarie 2020, a solicitat repunerea în termenul de atac, relatând că termenul a fost omis deoarece dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa acestuia, iar instanța de fond nu l-a citat legal, iar despre hotărârea instanței a aflat la 17 ianuarie 2020,

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului de repunere în termen, or, din materialele dosarului se reține că, recurentul locuiește la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, adresă de corespondență care o indică și în cererea de recurs.

Codul de procedură civilă reglementează la art. 102 alin. (6) că citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

La caz, instanța de fond a citat pârâtul de 3 ori, și anume pentru ședința din 5 februarie 2020, ora 10:30, pentru ședința de judecată din 3 iulie 2019, ora 10:00 și pentru ședința de judecată din 3 noiembrie 2020, ora 10.00.

Totodată, la materialele dosarului este anexată telefonograma întocmită de către greșier, care confirmă înștiințarea lui Buga Nicolae despre examinarea procesului civil, contactat la numărul de telefon, care îl indică și în cererea de recurs (f.d.53).

Prin urmare, reieșind din circumstanțele date, argumentul recurentului precum că nu a cunoscut despre examinarea procesului, este neîntemeiat și nejustificat.

Deci, instanța de apel corect a constatat îndeplinirea procedurii de citare legală a pârâtului de către instanța de fond.

Buga Nicolae fiind persoană interesată în soluționarea acestui litigiu urma să-și asume un rol activ și să se intereseze care este soluția luată de către instanță în cauza dată, iar în cazul în care nu este de acord, să exercite calea de atac în termenul stabilit de art. 362 din Codul de procedură civilă.

Colegiul menționează că, instanța de fond a respectat prevederile legale de citare a pârâtului, fiind citat de către instanță la adresa existentă în dosar, procedura de citare a fost legal îndeplinită în instanța de fond, cu respectarea art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

Ceea ce este obligatoriu, pentru instanța de judecată, a fost îndeplinit, prin expedierea de 3 ori a citației la adresa pârâtului, cunoscută instanței.

Cu toate că corespondența expedită adresatului a fost returnată instanței cu mențiunea nereclamat, recurentul nu neagă că locuiește la adresa respectivă, fapt confirmat și din cererea de recurs.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Goldner împotriva Regatului Unit*, pct. 38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct. 85).

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51-52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (*Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (*R.P. și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 63-67).

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Astfel, dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (Stubbings și alții împotriva Regatului Unit pct. 51 -52).

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiu reține că, pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, Buga Nicolae trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Cum în cauză recurentul nu a respectat dispoziții legale și nu a prezentat probe prin care să dovedească faptul că a fost împiedicat printr-o împrejurare mai presus de voința sa să declare apel în termen, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Buga Nicolae.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Chișinău din 5 martie 2020 este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Buga Nicolae.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 5 martie 2020 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Mihail împotriva lui Buga Nicolae, intervenient accesoriu Mitrofan Raisa privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru